

TARTU ÜLIKOOL

Safe Exam Browser ja selle kasutamine õppetöös

Ants Kurg, PhD

MOLEKULAARSE BIOTEHNOLOOGIA
PROFESSOR MOLEKULAAR JA
RAKUBIOLOOGIA INSTITUUT

25.11. 2020

Mis on Safe Exam Browser (SEB) ja milleks seda kasutatakse?

Safe Exam Browser

SEB

- SEB on veebibrauseri keskkond testide või eksamite turvaliseks läbiviimiseks nt Moodle'i keskkonnas.
- SEB-i tarkvara käivitatakse kohalikus arvutis ja on Interneti kaudu ühendatud õpikeskkonnaga Moodle.
- SEB tarkvara muudab arvuti ajutiselt turvaliseks tööjaamaks ja takistab testi või eksami tegemise ajal teiste rakenduste ja keelatud klahvikombinatsioonide kasutamist.
- Vabavara
- <https://safeexambrowser.org/>
- ETH Zürich, Šveits Educational Development and Technology (LET)

Kuidas SEBi kasutada?

Safe Exam Browser

SEB

- Eelnevalt tuleb installeerida arvutisse SEB tarkvara
- SEB töötab Mac või Windows operatsioonisüsteemiga arvutis
- SEB-i käivitamiseks võiks kasutada Google Chrome'i (või Firefoxi).
- Ei saa käivitada Androidi kasutades.
- Peale installeerimist on vaja SEB konfigureerida, mille järel teeb üliõpilane selleks eraldi koostatud väikese proovitesti veendumaks, et kõik töötab
- Vajadusel olemas videojuhend:

<https://www.youtube.com/watch?v=fEXZcj4G58g>

Minu õppetöö ja Moodle

Safe Exam Browser

SEB

- Minu loengukursused:
  - LOMR.01.001 Molekulaarne biotehnoloogia
  - LTMR.01.001 Biotechnology
  - LTMR.01.005 Omics
- Kontrolltööd ja eksamid kõigi loengukursuste raames
- Kõik kontrolltööd on valikvastustega testid
  - Tavaliselt sisaldab kontrolltöö 15-20 küsimust, kusjuures aega ühele küsimusele vastamiseks on 1,5-2 min ehk siis 30 min. Eksam sisaldab tavaliselt 30 küsimust
- Moodle'i keskkonnas kontrolltöödega alustasin 2017
  - Käesolevaks ajaks on kõik kontrolltööd viidud Moodle'isse ning 2020. a. kevadel said ka eksamid tehtud Moodle'is

Minu kogemused SEB-iga

Safe Exam Browser

SEB

- Miks otsisin võimalust kontrolltööde ja eksamite turvalisemaks muutmiseks?
  - Moodle'i keskkonnas praktiliselt puuduvad turvasätted
  - Probleem 1: Kuidas vältida kontrolltöö ja eksami ajal Internetis ringisurfamist ning „tarkuse kogumist“
  - Probleem 2: Kuidas vältida kontrolltöö või eksami küsimuste (ja ka õigete vastuste) salvestamist oma arvutisse
- SEB-i rakendasin esimest korda 2019. aasta sügisel kasutades Van. 46-202 arvutiklassi arvuteid
- Alates käesoleva aasta sügisest laeb iga kursusel osalev üliõpilane selle tarkvara oma arvutisse ja kasutab seda

Minu kogemused SEB-iga

Safe Exam Browser

SEB

- SEB-i rakendamine Van 46-202 arvutiklassis
  - Alguses (2019. aasta sügis) kogemus positiivne
  - Arvutiklassis Moodle testid parooli all, et vältida selle sooritamist kusagilt mujalt. Parooli annan alguses suuliselt
  - Käesoleva aasta sügisel hulgaliselt tehnilisi probleeme. Põhjus: vana versioon, mis ei sobinud konfiguratsioonifailiga
  - Kuna Van 46-202 arvutiklassis on 25 arvutit, siis oli võimalik teha kontrolltöid ainult rühmade kaupa
  - Alati juhtus ka nii, et paar arvutit millegipärast ei käivitunud, kuid siis oli võimalik võtta järgmine arvuti
- Loobusin arvutiklassi kasutamisest alates käesoleva aasta oktoobrist, sest mul oli praktiliselt võimatu saada sinna minu loenguplaaniga sobivat

Minu kogemused SEB-iga

Safe Exam Browser

SEB

- SEB-i rakendamine üliõpilaste isiklikes arvutites
  - Algne kartus, et üliõpilased ei ole nõus seda alla laadima ja kasutama ei osutunud õnneks tõeks!
  - Praktiline motivaator: 2020/2021 õ.-a. sügissemestri „Omics“ LTMR.01.005 kursus, sest osa üliõpilasi ei jõudnud septembris-oktoobris COVID-19 pandeemia tõttu Eestisse
  - Kontrolltööd ja eksamid toimusid nii Van 46-202 arvutiklassis kui ka välisüliõpilaste puhul nende isiklikes arvutites
  - Selliselt sooritatud kontrolltööde ja eksamite tulemused olid keskel läbi võrreldavad
  - Tehnilisi probleeme isiklike arvutite kasutamisel esines paaril korral

Minu kogemused SEB-iga

Safe Exam Browser

SEB

- SEB-i rakendamine üliõpilaste isiklikes arvutites
  - LOMR.01.001 „Molekulaarne biotehnoloogia“ esimene kontrolltöö toimus üliõpilaste isiklikes arvutites R23-217
  - Üliõpilaste „arvutipark“ on väga kirju. Ilmselt seetõttu esines 2-3 üliõpilasel tehnilisi probleeme – arvuti jooksis kokku. Lahendus: arvuti restart ja uuesti alustamine
  - Teine kontrolltöö toimus kõigile samal ajal, kuid igaüks oli eraldi. Tehnilistest probleemidest mulle ei teatatud.
  - Tulemused paremad kui esimesel kontrolltööl. Samas on ka selles kontrolltöös käsitletud teemad veidi lihtsamad.
  - Välistada ei saa n.ö. loominguliste koondiste moodustamist.
  - Samas:
    - Moodle'i kontrolltöö küsimuste järjekord on igale üliõpilasele erinev
    - Samuti erineb vastusevariantide järjekord

Kokkuvõte

Safe Exam Browser

SEB

- SEB-i rakendamine on abiks, eelkõige siis kui kasutada seda ühes ruumis järelevalve all
- SEB-i rakendamisel ei saa kasutada mõningaid Moodle'i testis pakutud ülesandetüüpe
  - SEB ei võimalda JavaScripti kasutamist
- Moodle'i testi ja SEB-i efektiivsust eraldi sooritavate teadmiste kontrolli puhul saaks tõsta kui rakendada suuremat ajasurvet. Ilmselt on see kõige tõhusam.
  - Nagu näiteks Ameerika GRE eksamite puhul
- SEB ei ole imevahend
  - „Lukk on looma jaoks, ega see inimest pea“ – vanasõna

kuulamast

Safe Exam Browser

SEB

- Ants Kurg
- e-mail: ants.kurg@ut.ee
- Tel: 7375018
- Biotehnoloogia õppetool; molekulaar- ja rakubioloogia instituut
- Riia 23-201